

ТЕРИТОРИАЛНО СТАТИСТИЧЕСКО БЮРО - СЕВЕР

ОТДЕЛ „СТАТИСТИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ - ВЕЛИКО ТЪРНОВО“

**ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И
НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ ВЕЛИКО ТЪРНОВО ПРЕЗ 2025 ГОДИНА**

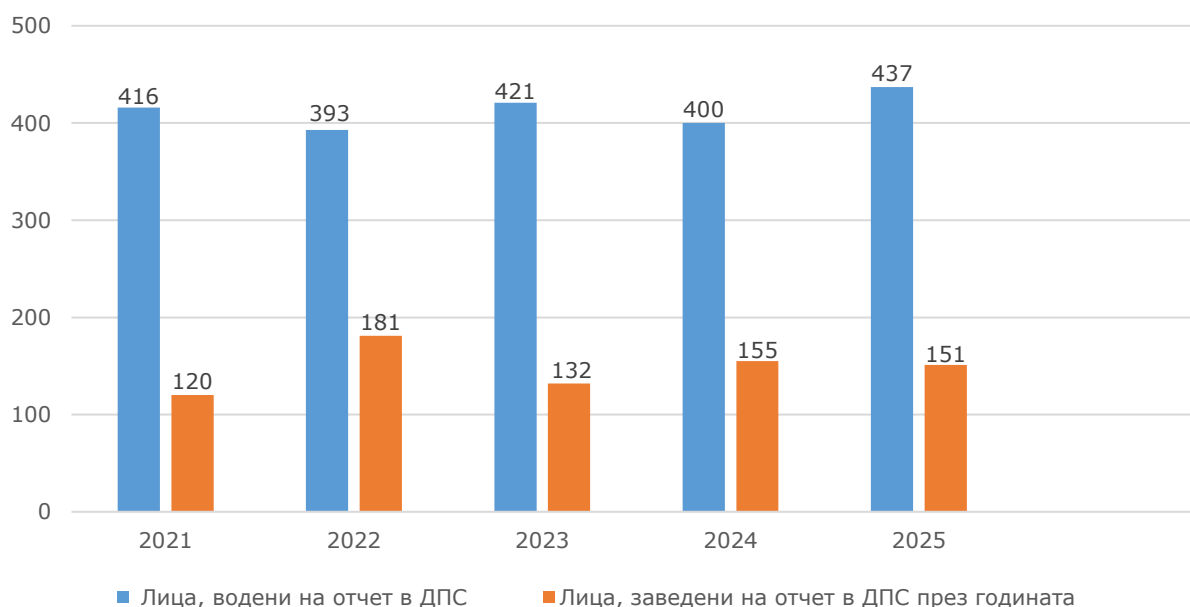
Малолетни и непълнолетни лица, водени, заведени и снети от отчет в детските педагогически стаи (ДПС) за извършени от тях противообществени прояви и престъпления

През 2025 г. в област Велико Търново броят **на водените на отчет¹ в ДПС** малолетни и непълнолетни лица е 437.

Основните характеристики на водените на отчет в ДПС лица са следните:

- непълнолетни (на възраст от 14 до 17 години) - 84.2%;
- малолетни (8 - 13 години) - 15.8%;
- момчета - 328 (75.1%);
- момичета - 109 (24.9%);
- учащи - 408 (93.4%);
- в криминогенна среда живеят 273 малолетни и непълнолетни (62.5%).

Фиг. 1. Малолетни и непълнолетни лица, водени и заведени на отчет в ДПС през периода 2021- 2025 година

¹ Съгласно чл. 26, ал. 1 от Правилника за детските педагогически стаи малолетните и непълнолетните лица се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ ВЕЛИКО ТЪРНОВО ПРЕЗ 2025 ГОДИНА

Броят на малолетните и непълнолетните, **заведени на отчет¹ в ДПС** през 2025 г. в областта е 151, или 34.6% от всички водени на отчет лица, като 77.5% от тях са непълнолетни (виж фиг.1).

През 2025 г. **снети от отчет в ДПС** са 143 малолетни и непълнолетни лица, или 32.7% от водените на отчет в ДПС, като 82 лица са отпаднали поради навършване на 18 години (57.3), 56 лица (39.2) - поради поправяне на поведението и 5 лица (3.5%) - на други основания (напуснали страната, починали).

Противообществени прояви

Малолетните и непълнолетните, преминали през ДПС за извършени противообществени прояви в област Велико Търново през 2025 г., са 110. Малолетните и непълнолетните момчета са 70 (63.6), а момичетата - 40 (36.4%).

Разпределението на преминалите през ДПС по някои видове противообществени прояви е следното:

- бягство от дома (от вкъщи), от специализирана институция или от социална услуга от резидентен тип - 38 лица (34.5%);
- непристойно и/или хулиганско поведение на обществено място - 15 лица (13.6%);
- употреба на психоактивни вещества - 12 лица (10.9%);
- повреждане на обществена и/или частна собственост - 11 лица (10.0%);
- прояви на насилие и агресия - 8 лица (7.3%);
- тормоз - 2 лица (1.8%).

Извършени престъпления

През 2025 г. **малолетните и непълнолетните лица, преминали през ДПС за извършени престъпления** в област Велико Търново, са 211.

Кражбите на имущество са най-разпространените престъпления, извършвани от лицата на възраст 8 - 17 години. Извършители на кражби са 89 лица, или 42.2% от всички малолетни и непълнолетни, преминали през ДПС за извършени престъпления. Най-висок е делът на извършителите на кражби от магазини или други търговски обекти - 46.1 (41 лица) и домови кражби - 37.1% (33 лица).

От общия брой на извършителите на престъпления 44 лица (20.9) са регистрирани за престъпления, свързани с унищожаване и повреждане на имущество, 31 лица (14.7) - за престъпления, свързани с наркотици, 15 лица (7.1) - за хулиганство, и 13 лица (6.2%) - за противозаконно отнемане на МПС.

¹ Включват се всички малолетни и непълнолетни лица, които са били новозаведени на отчет в ДПС през календарната година.

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ ВЕЛИКО ТЪРНОВО ПРЕЗ 2025 ГОДИНА

Дейност на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните

През 2025 г. местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните в област Велико Търново **са образували** 347 възпитателни дела, от които 283 (81.6%) са по предложения на органите на прокуратурата. Броят на **окончателно решените дела** е 307, **прекратени** са 35 дела, или 10.1% от образуваните възпитателни дела. В края на 2025 г. **са останали несвършени** 25 дела.

През отчетната година местните комисии са наложили 398 **възпитателни мерки**² в съответствие с чл. 13, ал. 1 от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните на 318 лица на възраст от 8 до 17 години за извършените от тях 358 **общественоопасни деяния**³.

Най-често налаганите възпитателните мерки са:

- предупреждение - 167 мерки (42.0%);
- поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател - 76 мерки (19.1%);
- поставяне под възпитателен надзор на родителите или на лицата, които ги заместват, за полагане на засилени грижи - 61 мерки (15.3%);
- задължаване на непълнолетния да извърши определена работа в полза на обществото - 29 мерки (7.3%);
- предупреждаване за настаняване във ВУИ с изпитателен срок до 6 месеца - 26 мерки (6.5%);
- задължаване да участва в консултации, обучения и програми - 19 мерки (4.8%).

Основните характеристики на малолетните и непълнолетните лица с наложени възпитателни мерки в област Велико Търново през 2025 г. са следните:

- малолетни са 78 (24.5%), а непълнолетни - 240 (75.5%);
- момчета са 246 (77.4%), а момичета - 72 (22.6%);
- с основно образование са 150 (47.2), със средно образование - 87 (27.4), с начално образование - 67 (21.0) и с незавършено начално образование - 14 (4.4%).

В структурата на общественоопасните деяния, за които са наложени възпитателни мерки през годината, най-голям е относителният дял на извършените престъпления - 223 (62.3), следвани от противообществените прояви - 86 (24.0), и административните нарушения - 49 (13.7%).

² Възпитателна мярка е алтернативна на наказанието мярка за възпитателно въздействие спрямо малолетен или непълнолетен и се налага с цел преодоляване на отклоненията в поведението, предотвратяване на бъдещи нарушения и интеграция в обществото.

³ Общественоопасните деяния включват извършените от лицата противообществени прояви, престъпления и административни нарушения.

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ ВЕЛИКО ТЪРНОВО ПРЕЗ 2025 ГОДИНА

Методологични бележки

Статистическото изследване на противообществените прояви и престъпления на малолетните и непълнолетните осигурява информация на базата на годишни данни за лицата, водени, заведени, снети и преминали през детските педагогически стаи, лицата с наложени възпитателни мерки за извършени общоопасни деяния, както и за пострадалите малолетни и непълнолетни от престъпления. Източник на информацията са местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните, извършители на противообществени прояви и престъпления.

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е компетентен орган, който разглежда възпитателни дела, привежда в изпълнение наложените мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (ЗБППМН) и осъществява контрол по изпълнението им.

Малолетни лица са лицата на възраст от 8 до 13 навършени години.

Непълнолетни лица са лицата на възраст от 14 до 17 навършени години.

Противообществената проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала и добрите нрави.

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни, които са извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени са за престъпления от общ характер; освободени от поправителните домове (ПД); освободени от ВУИ; освободени от социално-педагогическите интернати (СПИ). Малолетните и непълнолетните лица се водят на отчет в ДПС за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно

противоправни деяния. В броя на водените на отчет в ДПС **не се включва** броят на малолетните и непълнолетните, които са **преминали през ДПС**.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни лица, които са новозаведени през отчетната година.

В броя на снетите от отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни лица, които през отчетната година са отпаднали от отчет, като е посочена причината за снемане от отчет.

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ ВЕЛИКО ТЪРНОВО ПРЕЗ 2025 ГОДИНА

В броя на преминалите през ДПС се включват малолетни и непълнолетни лица, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейски органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Възпитателна мярка е алтернативна на наказанието мярка за възпитателно въздействие спрямо малолетен или непълнолетен, извършил противообществена проява, и непълнолетен, освободен от наказателна отговорност по чл. 61 от Наказателния кодекс, и се налага с цел преодоляване на отклоненията в поведението, предотвратяване на бъдещи нарушения и интеграция в обществото.

В броя на малолетните и непълнолетните лица с наложени възпитателни мерки се включват всички малолетни и непълнолетни, извършители на противообществени прояви, престъпления или административни нарушения, спрямо които са наложени възпитателни мерки съгласно ЗБППМН. С оглед на деянието може да се наложи **повече от една** възпитателна мярка с изключение на възпитателните мерки „настаняване в СПИ“ и „настаняване във ВУИ“.